

Apotti-hanke

- Alueellisuus ja organisaatioiden yhteistyö

ATK-päivät 29.5.2013

IT-Kehitysjohtaja Mikko Rotonen
HUS & Apotti-hanketoimisto

Mikä on APOTTI-hanke?

- Apotti-nimi on yhdistelmä sanoista **A**siakas- ja **POT**ilas**TI**etojärjestelmä
- Alueellinen sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palveluiden ja toiminnan kehittämishanke
- Yhtenä osana kehittämishanketta on sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto
- Apotti on yhteistyöhanke. Hankintayhteistyössä ovat mukana Helsinki, Vantaa, Kirkkonummi, Kerava ja Kauniainen sekä HUS. Muut HUS:n jäsenkunnat voivat liittyä hankkeeseen KL-Kuntahankinnat Oy:n kautta.
- Hanketta valmistelee hanketoimisto, jonka henkilökunta koostuu terveydenhuollon, sosiaalihuollon ja ICT-alan asiantuntijoista
- Toiminnallisiin ja tietoteknisiin vaatimusmäärittelyihin on toistaiseksi osallistunut noin 400 eri asiantuntijaa

Miksi hanke on olemassa juuri nyt?

- Asiakkaiden/potilaiden hoitoketjut sisältävät enenevässä määrin sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon palveluita – yhteistyö
- Toiminnan kehittäminen ja yhtenäisemmät toimintatavat
- Käytössä on laaja kirjo eri tietojärjestelmiä, jotka eivät riittävästi tue toimintaa ja sen kehittämistä
- Nykyiset asiakas- ja potilastietojärjestelmät ovat pääosin käyttöikänsä loppupuolella ja kehittyminen hidasta
- Käyttäjät ovat yleisesti tyytymättömiä
- Yhteisten palvelujen käyttö

Potilastietojärjestelmien kouluarvosanat (4-10)

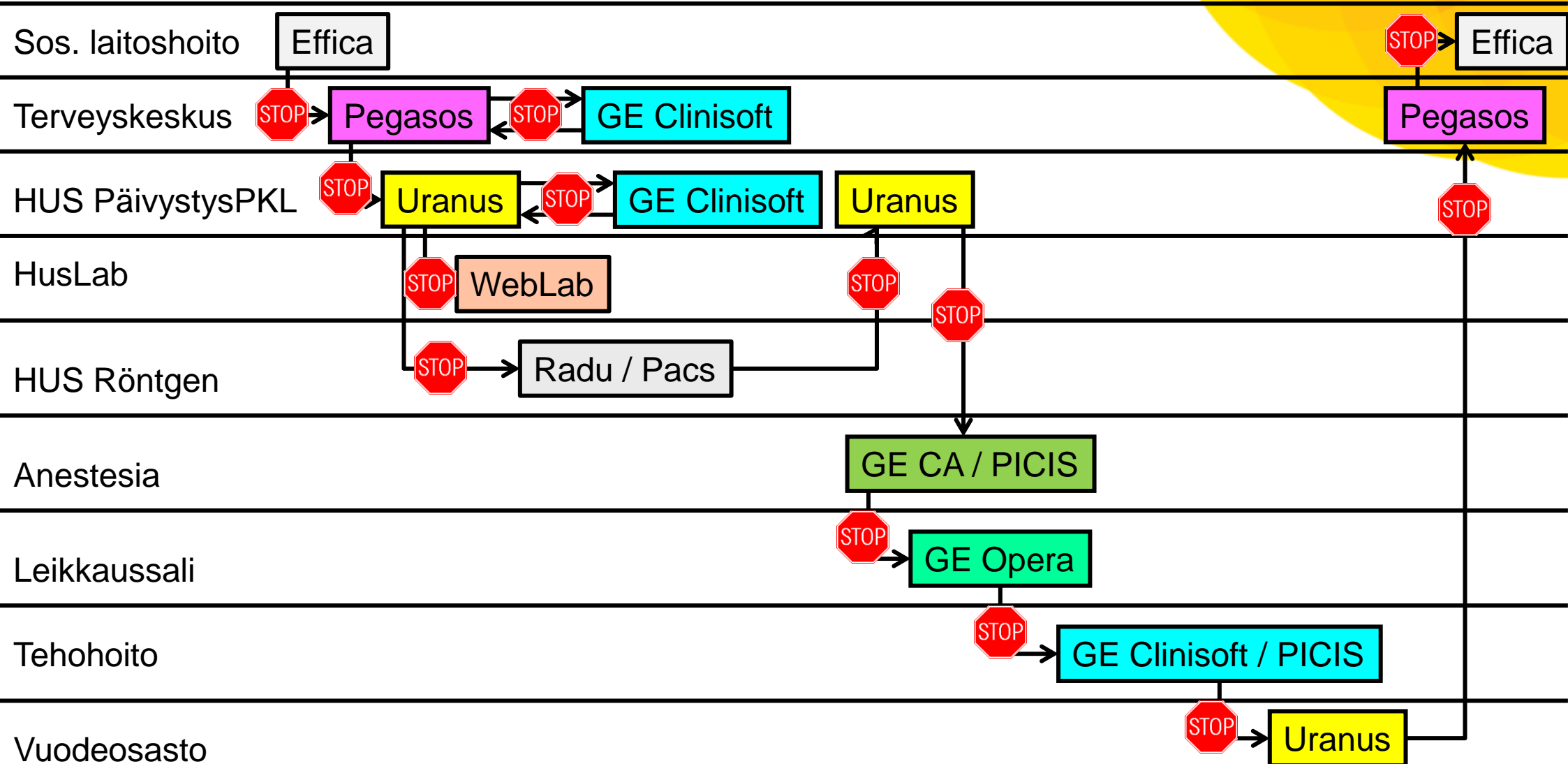
Sairaaloiden keskiarvo 6,4, terveyskeskusten keskiarvo 6,7
(Lääkäreitä koskeva tutkimus)

Kertomusjärjestelmä	Maan keskiarvo	95 % lv	HUS alueen terveyskeskusten ja HUSin keskiarvot
Effica tk	7,1	6,9-7,2	6,6
Graafinen Finstar	6,9	6,4-7,4	6,9
URANUS sairaala	6,1	6,0-6,2	6,4
Pegasos tk	6,2	6,1-6,4	6,2
Pegasos sairaala	6,1	5,8-6,4	5,9

Esimerkki potilastapaus: Potilas, joka tarvitsee diagnostiset tutkimukset, päivystystoimenpide anestesiassa ja toimenpiteen jälkeen potilas tarvitsee tehohoitoa. Potilas kotiutuu vuodeosaston kautta terveyskeskuksen hoitovastuulle jatkohoitoon ja sen jälkeen esim. hoitokotiin

Lääkitystiedot eivät siirry

Lääkitystiedon siirtymättä jäämisen vaikutukset HUSissa

1. Lääke- ja nestehoitoon, verensiirtoon ja varjo- ja merkkiaineeseen liittyviä haittavaikutus-ilmoituksia oli HUSissa vuonna 2011 yhteensä 4 092 kpl, ja vuonna 2012 yhteensä 5 157 kpl

	2011	2011	2012	2012
Läheltä piti tilanteita	1 491 kpl	36,4 %	1 829 kpl	35,5%
Tapahtui potilaalle	2 601 kpl	63,6%	3 328 kpl	64,5 %

2. Haittavaikutustilanteet jakautuivat seuraavasti:

	2011	2011	2012	2012
Määräysvirheitä	235 kpl	5,7%	403 kpl	7,8 %
Kirjaamisvirheitä	1 044 kpl	25,5 %	1 322 kpl	25,6 %
Jakovirheitä	916 kpl	22,4 %	1 201 kpl	23,3 %
Antovirheitä	1 153 kpl	28,2%	1 711 kpl	33,2 %
Tiedon kulunvirhe	322 kpl	7,9 %	465 kpl	9,0 %
Muut virheet	422 kpl	10,3 %	55 kpl	1,1 %

3. Eri em. virheet aiheuttivat potilaille vuonna 2011 yhteensä 951 ja vuonna 2012 yhteensä 1170 tapauksessa haittaa lievästä vakavaan
4. Eri em. virheet aiheutti toimintayksiköissä vuonna 2011 yhteensä 1 185 tapauksessa ja vuonna 2012 yhteensä 1 827 tapauksessa ylimääräistä työtä, kustannuksia, pidentyneitä hoitoja, materiaalivahinkoja ja muita vahinkoja

Uudelta yhteiseltä tietojärjestelmältä haettavat hyödyt

Hyödyt kuntalaiselle

- Ajantasaiset tiedot ovat hyödynnettävissä ilman viiveitä paikassa, jossa hän asioi: lisää asiakas- ja potilasturvallisuutta sekä nopeuttaa palvelua.
- Asiakkaan / potilaan mahdollisuudet hyvinvointinsa edistämiseen helpottuvat

Hyödyt ammattilaiselle

- Käytettävyys paranee, enemmän aikaa asiakkaalle / potilaalle
- Asiakkaan / potilaan ajantasaiset tiedot ovat hyödynnettävissä ilman viiveitä turvallisesti asiointi- ja hoitopaikasta riippumatta
- Työn tuki: muistutukset ja herätteet, toiminnan ohjaus

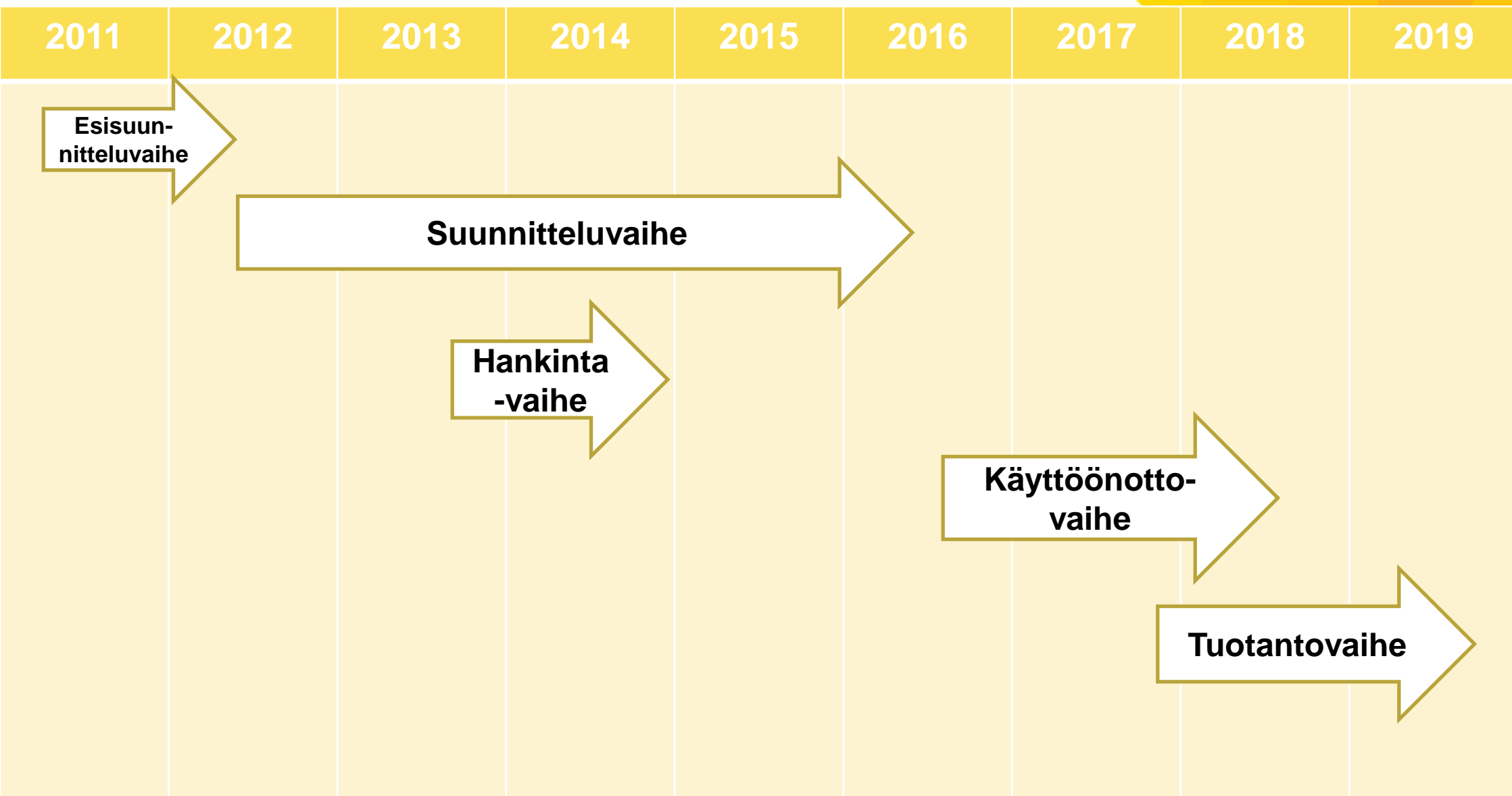
Hyödyt toiminnan johtamiselle ja kehittämiselle

- Yhtenäiset toimintatavat: esim. päällekkäinen kehittämistyö vähenee
- Tieto toiminnasta ja sen laadusta helposti saatavilla

Yhteiskunnallinen hyöty

- Vähemmän hoitovirheitä > säästö

AIKATAULU KARKESTI TARKASTELTUNA

Hankkeen kustannukset

Kustannushyötyanalyysin perusteella uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnan kymmenen vuoden kokonaiskustannukset ovat 350–450 miljoonaa euroa eli noin 35–45 miljoonaa euroa vuodessa (nykyjärjestelmät n. 45 m€)

Kun järjestelmä on otettu käyttöön, sen vuosittaisten kustannusten arvioidaan olevan nykyisiä kuntien ja HUS:n tietojärjestelmäkustannuksia alhaisemmat.

Kokonaiskustannukset muodostuvat hankintahinnan lisäksi esimerkiksi käyttöönottokustannuksista, vanhojen tietojen siirtämisestä uuteen järjestelmään sekä vuosittaisista käyttö- ja kehittämiskustannuksista.

Terveydenhuollon järjestelmä

APOTTI

Sosiaalihuollon järjestelmä

Sosiaalihuollon yhteinen alue

Potilasketomus ja terveystiedot

Sosiaalihuollon dokumentit ja päätökset

- Ennakoiva terveydenhuolto
- Itse- ja omahoito
- Terveys-suunnittelu
- Terveys-tarkastukset
- Sairaalatoiminta
- Suunterveydenhuolto
- Anestesia
- Kirurgia
- Tehohoito
- Neuvolatoiminta
- Päivystys
- Lääkitys
- Synnytykset
- Laboratorio-tutkimukset
- Kuvantaminen

- Kotihoito
- Vanhuspalvelut
- Omaishoidontuki
- Kasvatus- ja perheneuvola
- Vammaispalvelut
- Terveyssoseaalityö
- Päihdehuolto

- Kotihoito
- Vanhuspalvelut
- Omaishoidontuki
- Kasvatus- ja perheneuvola
- Vammaispalvelut
- Terveyssoseaalityö
- Päihdehuolto

- Talous- ja velkaneuvonta
- Työllistämispalvelut
- Lastensuojelu
- Sosiaalinen luotto
- Lastenvalvojatyö
- Toimeentulotuki
- Adoptio
- Kotouttaminen

Ajanvaraukset Työkulut Laskutus

Työvuorosuunnittelu Raportointi

Tukitoiminnallisuus

- Tietojenvaihto
- Integraatiot
- Rajapinat
- Tietokannat
- Tietoliikenne
- Koodistot
- Luokitukset
- Käyttöpalvelut
- Käyttäjätuki

Infrastruktuuri

APOTTI

Terveydenhuollon järjestelmä

Sosiaalihuollon järjestelmä

Ennakoiva terveydenhuolto
Itse- ja omahoito
Kotihoito
Terveys-suunnittelu
Neuvolatoiminta
Vanhuspalvelut
Terveys-tarkastukset
Päivystys
Lääkitys
Synnytykset
Omaishoidontuki
Vammaispalvelut
Sairaalatoiminta
Suunterveydenhuolto
Terveyssozialityö
Anestesia
Laboratorio-tutkimukset
Päihdehuolto
Kirurgia
Kuvantaminen
Tehohoito

Talous- ja velkaneuvonta
Työllistämispalvelut
Lastensuojelu
Sosiaalinen luotto
Kasvatus- ja perheneuvola
Lastenvalvojatyö
Toimeentulotuki
Adoptio
Kotouttaminen

Ajanvaraukset
Työkulut
Laskutus
Työvuorosuunnittelu
Raportointi

Tukitoiminnallisuus

Tietojenvaihto
Integraatiot
Rajapinnat
Tietokannat
Tietoliikenne

Infrastrukturi

Koodistot
Luokitukset
Käyttöpalvelut
Käyttäjätuki

Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon ja soveltuvin osin sosiaalitoimen tietojärjestelmän toiminnallisuuskartta (5.9.2012)

Ehdoton = Ehdoton toiminnallisuus osana ydinjärjestelmää

Integroituva = Voi olla myös teknisesti integroituna osaksi ydinjärjestelmää

1. Asiakkaan / Potilaan perustiedot

Demografiset tiedot

Omaisen / huoltajan demografiset tiedot

Omalääkäri / -hoitaja / sosiaalityönt.

Riskitiedot ja pysyväistiedot

7. Sosiaalitoimen toiminnot

Vanhuspalvelut

Tehostettu asumispalvelu

Laitoshuolto

Kehitysvamma-huolto

2. Asiakkaan / Potilaan hoitojen ja käyntien hallinta

Asiakas / Potilaskertomus

Hoitojakso/episodi

Lähetä	Ajanvaraus	Jonon hallinta	Käyntitiedot	Tutkimus	Diagnoosi	Loppuyhteen- veto / Hoitopalaute
Resurssien hallinta	Toimenpide	Lääkitys / Kotilääkitys	Määräys ja ohje	Hoitokertomus	Osastokierto	Reaaliaikaiset hälytykset
Resepit	Potilassiirtotiedot	Konsultaatiot	Lausunnot/ Todistukset	Yhteenvetönäkymälomakkeet		
				Avohoito asiakkaan/ potilaan seurantakaa- vake (yh.veto)	Hoitotaulukko ja kuumekurva	Ilmoitukset

3. Aputyökalut

Suostumusten ja tietopyyntöjen hallinta	Sähköinen allekirjoitus	Digisanelu ja puheentunnistus	Asiakas- / Potilaslaskutus
Hakukone	Muistilista/ Työlista	Kliinisen päätöksen -teon tuki	Kunta- ja muu laskutus
Viestinvaihto	Sähköiset palvelut	Integroitu ja personoitu työpöytä	Tietovarasto
Sääntömoottori	Lääkityksen päätöksenteon tuki	Asiakirjojen tuottaminen	Raportointi

5. Lääkitys

Lääketeiläus- ja toimitus

Automaattinen lääkkeiden keräys

Automaattien lääkkeiden jako

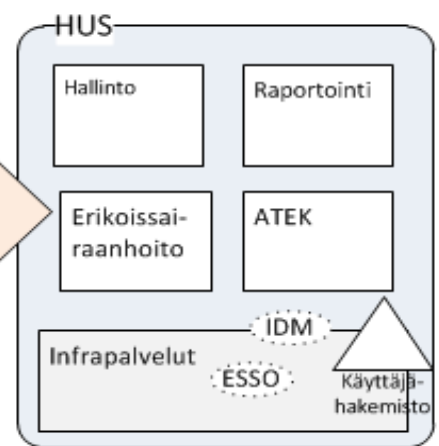
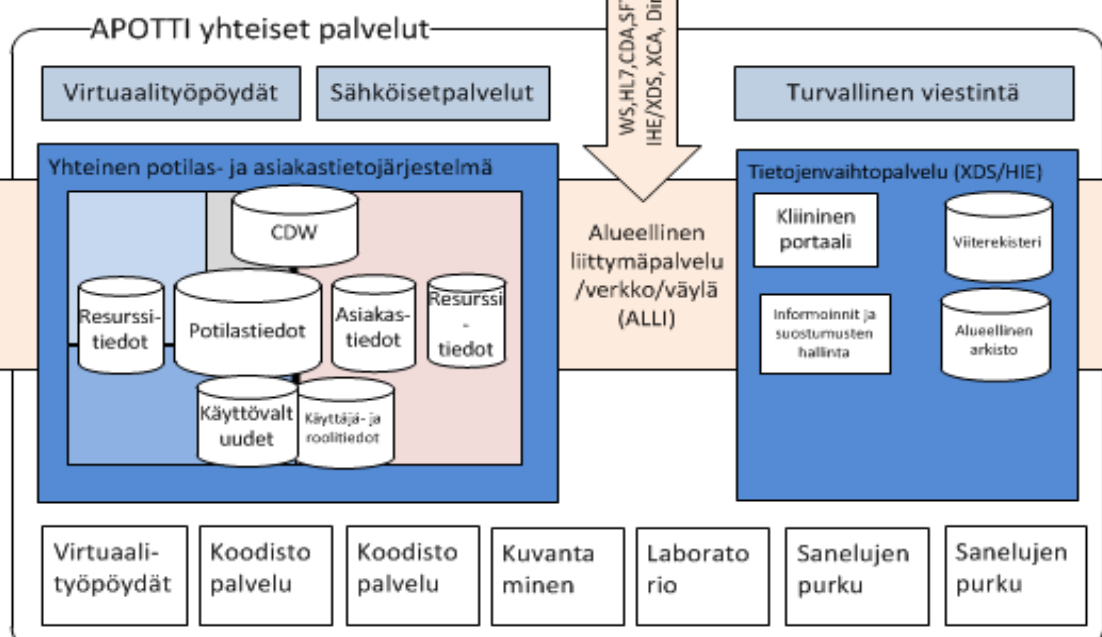
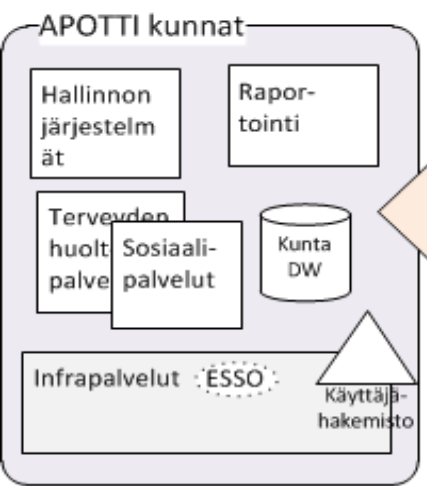
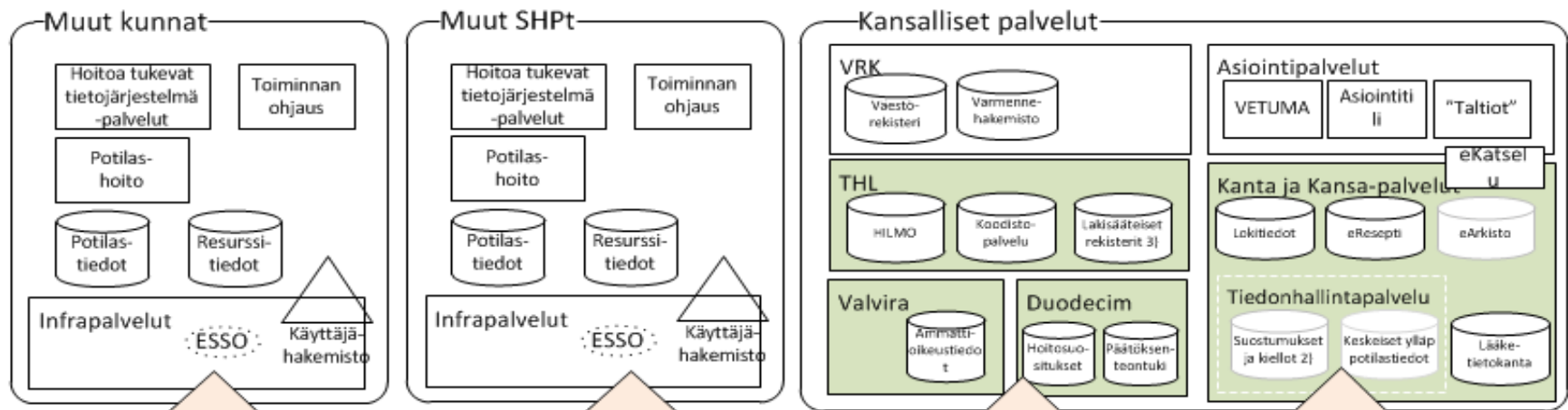
Lääkerekisteri

6. Rekisterit ja tietotekniset toiminnot

Tietoturva	Koodistojen hallinta	Skannaus
Tunnistautuminen	Organisaatio-koodistojen hallinta	Arkistointi
Käyttövaltuushallinta	Tauti- ja toimenpide- luokitukset	Liittymät
Tapahtumarekisterit ja lokit	Muut luokitukset	Integraatiot

4. Hoidolliset erityistoiminnot

Ehkäisevä terveydenhuolto	Äitiysneuvola	Laboratorio / Tuotannon ohjaus	Leikkaus ja toimenpiteet	Synnytys	Kuntoutus
Päihdekliniikka	Lastenneuvola	Kuvantaminen / Kuva-arkistot	Anestesia -ja tehohoito	Ensihoito	Ryhmätoiminta
Kotisairaala	Kouluterveys	Sairaala- infektio	Monitorointi	Päivystys	Apuväl. ja hoitotarvik. hallinta
Kotisairaanhoido	Kasvatus- ja perheneuvola	Syövän solusäpää- hoito	Suun terveydenhuolto	Suuronnettomuushallinta	Työterveys
Kotipalvelu	Potilaan omahoito	Veritilaukset	Elinsiirrot		

APOTTI herättää suuria tunteita

HS 18.9.2012:

Viime tiistaisen Helsingin kaupungin terveyslautakunnan kokouksen yhteydessä pidettiin mielenosoitus Husin potilastietojärjestelmää vastaan.

Kuva:Christian Westerback / HS

KIITOS!

Lisätietoa:
www.apotti.fi